

Mohamedanci in afričani v duhovnem svetu

828. Mohamedanci se pojavljajo v duhovnem svetu za papisti na zahodu in tvorijo nekakšno mejo okoli njih. Naslednjič se pojavljajo za kristjani, ker našega Gospoda priznavajo za največjega preroka, najmodrejšega med vsemi ljudmi, ki je bil poslan na svet, da bi učil ljudi, in tudi, da je Božji sin. V tistem svetu prebivajo vsi v takšni oddaljenosti od osrednjega območja, kjer so kristjani, kot to ustreza njihovem priznavanju Gospoda in enega Boga; to izpovedovanje namreč povezuje ume z nebesi in določa oddaljenost od vzhoda, nad katerim je Gospodov četr.

829. Ker ima religija sedež v najvišjih stvareh v človeku, nižje stvari v njem pa imajo življenje in svetlobo od najvišjih, in ker je Mohamed v glavah mohamedancev vedno povezan z religijo, imajo vedno pred očmi nekaj Mohameda; da pa bi lahko obrnili svoj obraz proti vzhodu, nad katerim je Gospod, je ta postavljen pod krščansko središče. To ni tisti Mohamed, ki je napisal koran, ampak druga oseba, ki opravlja njegovo funkcijo; prav tako to ni vedno ista oseba, ampak se spreminja. Prej je bil to človek iz Saške, ki so ga Alžirci zajeli in je postal mohamedanec; ker je bil nekoč kristjan jim je včasih govoril o Gospodu, češ da ni Jožefov sin, ampak sin samega Boga. Tega so pozneje nasledili drugi mohamedanci. Na kraju, kjer ima ta predstavnik mohamedancev svojo postojanko, se pojavi ogenj, podoben majhni bakli, ki ga odlikuje; vendar je ta ogenj neviden za vse, razen za mohamedance.

830. Mohamed, ki je napisal koran, danes ni viden. Povedali so mi, da jim je v prejšnjih časih predsedoval; ker pa je hotel kot bog vladati nad vsemi stvarmi, ki se nanašajo na njihovo vero, so ga vrgli s sedeža, ki ga je imel pod papeži, in ga poslali na desno stran blizu juga. Neko družbo mohamedancev so nekoč nekateri zlobni duhovi spodbudili, da so Mohameda priznali za boga. Da bi pomirili to motnjo, so Mohameda prinesli s spodnjo zemljo in jim ga pokazali; takrat sem ga videl tudi jaz. Izgledal je kot tisti telesni duhovi, ki nimajo notranjega zaznavanja, z obrazom, ki je bil nagnjen k črni barvi. Slišal sem ga izreči besede: "Jaz sem vaš Mohamed"; in takoj se je zdelo, da je padel dol.

831. Mohamedanci so do kristjanov sovražni predvsem zaradi njihove vere v tri Božje osebe in posledičnega čaščenja treh bogov in prav toliko stvarnikov, še bolj sovražni pa so do rimskih katoličanov zaradi njihovega poklekanja pred podobami, zato jih imenujejo malikovalci; prve pa imenujejo fanatiki, češ da imajo Boga za triglavno bitje, da pravijo eno, mrmrajo pa tri, da torej razdelijo vsemogočnost in iz enega od enega naredijo tri; zato so podobni faunom s tremi rogovi, po enega za vsakega boga in hkrati tri za enega; in tako molijo, tako pojejo in tako pozivajo s svojih prižnic.

832. Mohamedanci tako kot vsi narodi, ki priznavajo enega Boga, ljubijo pravičnost in po religiji delajo dobro, imajo svoja nebesa, ki pa so zunaj krščanskih nebes.

Mohamedanska nebesa pa so razdeljena na dva dela. V spodnjem živijo pošteno z več ženami; vendar se iz njega v svoja višja nebesa dvignejo le tisti, ki se odpovedo svojim konkubinam in priznajo Gospoda, našega odrešenika, ter tudi njegovo oblast

nad nebesi in peklom. Slišal sem, da si ne morejo predstavljati Boga Očeta in našega Gospoda kot enega, lahko pa verjamejo, da Gospod vlada nad nebesi in peklom, ker je sin Boga Očeta. Prav zaradi tega prepričanja jim Gospod podeli, da se lahko povzpnejo v višja nebesa.

833. To, da je mohamedansko vero sprejelo več narodov kot krščansko, je lahko kamen spotike za tiste, ki razmišljajo o Božji previdnosti in hkrati verjamejo, da so lahko odrešeni samo tisti, ki so rojeni kot kristjani. Toda mohamedanska vera za tiste, ki verjamejo, da so vse stvari v Božji previdnosti ni kamen spotike. Taki se pozanimajo, kako je to mogoče, in to tudi ugotovijo. Gre za to, da mohamedanska religija priznava Gospoda kot največjega preroka, najmodrejšega med ljudmi in tudi Božjega sina. Ker pa so Koran naredili za edino knjigo svoje vere in ker posledično Mohamed, ki ga je napisal, prebiva v njihovih mislih in mu izkazuje določeno čaščenje, o našem Gospodu ne razmišljajo veliko. Da bi bilo jasno razvidno, da je bila ta religija obujena po Božji previdnosti, da bi izbrisala malikovanje mnogih narodov, jo je treba predstaviti v določenem vrstnem redu; vendar najprej o izvoru vseh malikovanj.

[2] Pred to religijo je bilo malikovalsko čaščenje razširjeno po mnogih kraljestvih sveta. Tako je bilo zato, ker so bile vse cerkve, ki so obstajale pred Gospodovim prihodom, predstavniške cerkve. Takšna je bila izraelska cerkev. Tamkajšnji tabernakelj, Aronova oblačila, žrtve, vse, kar je pripadalo templju v Jeruzalemu, in celo postave je bilo reprezentativno. Med starodavnimi ljudmi pa je obstajalo znanje o korespondencah (ki je tudi znanje o predstavnikih), izredno znanje o spoznanjih. To so gojili zlasti v [Egiptu](#) in iz tega so izhajali njihovi hieroglifi. Iz tega spoznanja so poznali pomen vseh vrst živali in vseh vrst dreves, tudi gora, hribov, rek in izvirov ter sonca, lune in zvezd. Skozi to spoznanje so poznali tudi duhovne stvari, saj so te upodobitve izvirale iz stvari, ki so jih ponazarjale in ki so bile take, kot pripadajo duhovni modrosti med angeli v nebesih.

[3] Ker je bilo vse njihovo bogoslužje reprezentativno, sestavljeno zgolj iz korespondenc, so častili na gorah in hribih, pa tudi v gmajnah in vrtovih ter posvečenih vodnjakih, poleg tega pa so izdelovali kipe konjev, volov, telet in jagnjet, pa tudi ptic, rib in kač ter jih postavljali blizu svojih templjev in na njihovih dvoriščih ter tudi v svojih hišah in jih je razporedil po vrstnem redu, ki je bil v skladu z duhovnimi stvarmi Cerkve, ki so jim ustrezale ali, ki so jih predstavljale in jih zato označevale. Po določenem času, ko so poznavanje korespondenc pozabili, so njihovi potomci sami začeli častiti izklesane podobe, svete kot same po sebi, ne da bi se zavedali, da starodavni, njihovi predniki, v njih niso videli nič svetega, ampak le to, da so v skladu

s svojimi korespondencami predstavljale to, kar je sveto.

[4] Takšen je bil izvor malikovanja, ki je napolnilo toliko svetovnih kraljestev. Da bi izkoreninili ta malikovanja, se je po Gospodovi božanski previdnosti zgodilo, da je bila uvedena nova religija, prilagojena geniju vzhodnjakov, v kateri je bilo nekaj iz besede obeh prič in ki je učila, da je Gospod prišel na svet in da je največji prerok, najmodrejši med ljudmi in Božji sin. To se je zgodilo po Mohamedu, po katerem je ta religija dobila ime. Iz vsega tega je razvidno, da je to vero vzgojila Gospodova božanska previdnost in da je bila, kot že rečeno, prilagojena geniju vzhodnjakov, da bi izničila malikovanje številnih narodov in jim dala nekaj spoznanja o Gospodu, preden vstopijo v duhovni svet, kar se zgodi po smrti. In te vere ne bi sprejelo toliko kraljestev in ne bi mogla izkoreniniti njihovih malikovanj, če ne bi bila prilagojena idejam njihovega mišljenja, zlasti če ne bi bila dovoljena poligamija, ker bi se Orientalci brez tega dovoljenja bolj kot Evropejci razvneli v umazanih prešuštvih in bi propadli.

834. Nekoč mi je bilo dano, da sem spoznal naravo toploto njihove poligamične ljubezni. Pogovarjal sem se z nekom, ki je zasedel Mohamedovo mesto, in po pogovoru z njim na daljavo mi je ta namestnik poslal ebenovinasto žlico in nekatere druge stvari, ki so dokazovale, da so prišle od njega; obenem so se iz različnih krajev odprli odvodi za toploto njihove poligamične ljubezni. Pri nekaterih je bilo čutiti, da je to podobno vročini v kopališčih po kopanju, pri nekaterih vročini v kuhinjah, kjer se kuha meso, pri nekaterih vročini v jedilnicah, kjer so za prodajo izpostavljene močno dišeče jedi, pri nekaterih vročina v lekarnah, kjer se pripravljajo emulzije in podobne stvari, pri nekaterih vročini v enolončnicah in bordelih, pri drugih pa vročini v trgovinah, kjer se prodajajo kože, usnje in čevlji. V vročini je bilo tudi nekaj razrednega, surovega in pekočega, kar je izhajalo iz ljubosumja. Vročina v krščanskih nebesih pa je, ko se užitek njihove ljubezni zaznava kot vonj, dišeč kot vonj na vrtovih, v vinogradih in rožnih nasadih, ponekod kot vonj v trgovinah z začimbami, drugod pa kot vonj v vinotekah in vinskih kletih. Da so užitki ljubezni v duhovnem svetu pogosto zaznani kot vonjave, je razvidno iz spominskih odnosov, ki sledijo mojim poglavjem.

Afričani v duhovnem svetu; nekaj tudi v zvezi s pogani.

835. Pogani, ki o Gospodu niso vedeli ničesar, se vidijo v duhovnem svetu okoli tistih, ki so ga spoznali, vendar so razporejeni tako, da skrajno mejo tvorijo izključno tisti, ki so popolni malikovalci in so v prejšnjem svetu častili sonce in luno. Tisti pa, ki priznavajo enega Boga in ki sprejemajo takšne zapovedi, kot jih vsebuje Dekalog, kot zapovedi vere in posledično svojega življenja, s kristjani v središču komunicirajo bolj

neposredno; v tem primeru namreč komunikacije ne prekinjajo mohamedanci in papisti. Pogani se razlikujejo tudi glede na svojo genialnost in sposobnost, da od Gospoda sprejemajo svetlobo skozi nebesa; med njimi so namreč nekateri, ki so notranji, in nekateri, ki so zunanji; ta razlika izvira deloma iz podnebja, deloma iz rodu, iz katerega izhajajo, deloma iz vzgoje in deloma iz vere. Afričani so bolj notranji kot drugi.

836. Vsi, ki priznavajo in častijo enega Boga, stvarnika vesolja, gojijo predstavo o Bogu kot človeku; pravijo, da nihče ne more imeti druge predstave o njem. Ko slišijo, da mnogi gojijo idejo, da je Bog podoben etru ali oblaku, vprašajo, kje so takšni ljudje; in ko jim rečejo, da so med kristjani, zanikajo, da je to mogoče. Vendar jim je rečeno, da to idejo dobijo iz tega, da je Bog v Besedi imenovan duh in o duhu nimajo druge predstave kot te, da gre za eterično snov ali nekakšen oblak, ne vedoč, da je vsak duh in vsak angel človek. Ko se nadalje poizveduje, ali je njihova duhovna predstava podobna njihovi naravni predstavi, se izkaže, da je drugače pri tistih, ki notranje priznavajo Gospoda kot Boga neba in zemlje. Slišal sem nekega starešino reči, da si noben človek ne more zamisliti božanskega človeka; videl sem ga, kako so ga vodili med različna poganska ljudstva, v vse bolj notranja, tudi v njihova nebesa in končno v krščanska nebesa, in povsod so mu posredovali njihovo notranje dožemanje Boga; in opazil je, da nimajo druge predstave o Bogu, kot o božanskem človeku in da noben drug Bog ni mogel ustvariti človeka, ki je podoba in podobnost Boga.

837. Ker Afričani po notranji razsodnosti prekašajo vse druge pogane, sem se z njimi pogovarjal o bolj poglobljenih vprašanjih, nazadnje o Bogu in Gospodu Odrešeniku ter o notranjem in zunanjem človeku. In ker so bili nad tem pogovorom navdušeni, bom navedel nekaj izjav v zvezi s temi tremi temami, ki so jih zaznali z notranjim uvidom. O Bogu so rekli, da se je vsekakor spustil in se predstavil, da bi ga videli ljudje, saj je njihov stvarnik, zaščitnik in vodnik, človeški rod pa je njegov; prav tako da vidi, pregleduje in poskrbi za vse stvari, ki so na nebu in na zemlji, in da upošteva njihovo dobro, kot da bi bilo v njem samem, in sebe kot v njih; in to zato, ker je sonce angelskega neba, ki ga je mogoče videti tako visoko nad duhovnim svetom, kakor je zemeljsko sonce nad naravnim svetom, in ker je to sonce, vidi, pregleduje in oskrbuje vsako stvar in vse stvari, ki so pod njim. In ker se njegova Božanska ljubezen kaže kot sonce, sledi, da tako največjim kot najmanjšim zagotavlja stvari, ki se nanašajo na njihovo življenje, ljudem pa stvari, ki se nanašajo na ljubezen in modrost, vse, kar se nanaša na ljubezen, s pomočjo toplote tega sonca, in vse, kar se nanaša na modrost, s pomočjo njegove svetlobe. Če si torej ustvarite predstavo o Bogu kot soncu vesolja, boste na podlagi te predstave zagotovo videli in priznali njegovo

vseprisotnost, vsevednost in vsemogočnost.

838. Z njimi sem se pogovarjal o Gospodu, Odrešeniku. Rekli so, da je Bog v svojem bistvu Božanska ljubezen in da je Božanska ljubezen podobna najčistejšemu ognju; in kakor ljubezen, gledano v sebi, ne išče drugega cilja, kot da postane eno s tistim, ki ga ljubi, tako tudi Božanska ljubezen ne išče drugega cilja, kot da se združi s človekom in človek z njo, vse dokler ni v njem in on v njej. In ker je Božja ljubezen podobna najčistejšemu ognju, je očitno, da Bog, ki je takšen ogenj, niti v najmanjši meri ne bi mogel biti v človeku in povzročiti, da bi bil človek v njem, saj bi s tem celotnega človeka spremenil v najbolj subtilno paro. Ker pa je Bog iz samega svojega bivanja gorel od ljubezni, da bi se združil s človekom, se je za to moral pokriti s telesom, prilagojenim sprejemanju in združevanju. Zato je sestopil in sprejel človeka v skladu z redom, ki ga je vzpostavil od stvarjenja sveta; ta red je bil, da se s pomočjo moči, ki izhaja iz Njega samega, človek spočne, nosi v maternici in rodi ter nato raste v modrosti in ljubezni ter se tako približa združitvi s svojim Božanskim izvorom; tako je Bog postal človek in človek je postal Bog. Da je to res, o njem jasno uči in priča Sveto pismo (ki obstaja med kristjani in se imenuje Beseda); in sam Bog, ki se v svoji človeški podobi imenuje Jezus Kristus, izjavlja, da je Oče v njem in on v Očetu ter da kdor vidi njega, vidi Očeta, in še druge stvari v istem smislu. Da se Bog, čigar ljubezen je kot najčistejši ogenj, ne more združi s človekom in človek z njim na noben drug način, lahko vidi tudi razum. Ali se lahko sončni ogenj, kakršen je sam po sebi, dotakne človeka, še manj pa vstopi vanj, če svojih žarkov ne zastre z atmosferami in se tako z umerjeno toploto predstavi v prilagojeni obliki? Ali lahko čisti eter ovije človeka, še manj pa vstopi v njegove bronhije, če se ne zgosti z zrakom in tako prilagodi? Tudi riba ne more dihati v zraku, temveč le v elementu, ki je prilagojen njenemu življenju; prav tako kralj na zemlji ne more upravljati vseh zadev svojega kraljestva sam ali neposredno, temveč le s pomočjo višjih in nižjih uradnikov, ki skupaj tvorijo njegovo kraljevsko telo. Prav tako se človekova duša ne more narediti vidna drugemu, stopiti z njim v družbo in mu posredovati dokazov svoje ljubezni drugače kot s pomočjo telesa. Kako lahko torej Bog to stori drugače kot prek svojega lastnega človeka? Ko so Afričani slišali te stvari, so jih dojemali jasneje kot drugi, ker so bolj notranje razumni; in vsak jih je favoriziral v skladu s svojim dojetjem.

839. Nazadnje smo se pogovarjali o notranjem in zunanjem človeku. Rečeno je bilo, da so ljudje, ki zaznavajo stvari v notranjosti, v luči resnice, ki je nebeška luč, medtem ko tisti, ki zaznavajo stvari navzven, niso v luči resnice, ker so le v luči sveta; tako so notranji ljudje v inteligenci in modrosti, zunanji pa v norosti in popačenem videnju (št.345); da so notranji ljudje duhovni, ker mislijo iz duha, povzdignjenega nad telo, in

zato vidijo resnice v luči; zunanji ljudje pa so čutno - naravni, ker mislijo iz zmot telesnih čutov; zato vidijo resnice kot v gostem oblaku, in ko o njih razmišljajo v sebi, vidijo zmote kot resnice; da so notranji ljudje podobni tistim, ki stojijo na gori sredi ravnine, na stolpu v mestu ali na svetilniku na morju; medtem ko so zunanji ljudje podobni tistim, ki stojijo v dolini ob vznožju gore, v grobnici pod stolpom ali v čolnu ob vznožju svetilnika in vidijo le tisto, kar jim je najbližje. Poleg tega so notranji ljudje podobni tistim, ki živijo v drugem ali tretjem nadstropju hiše ali palače, katere stene so neprekinjeno okno iz prozornega stekla in gledajo naokrog na mesto v vsej njegovi razsežnosti in prepoznajo vsako hišo v njem; medtem ko so zunanji ljudje podobni tistim, ki živijo v najnižjem nadstropju, katerega okna so narejena iz lepljenih papirjev, in ki ne vidijo niti ene ulice zunaj hiše, temveč le tisto, kar je v njej, pa nit to ne vedno, razen ob svetlobi sveče ali ognja. In spet, notranji ljudje so podobni orlom ([Svetopisemska pojasnila 14.pog.](#)), ki se dvigajo v višave in vidijo vse stvari, ki se razprostirajo pod njimi; zunanji ljudje pa so podobni petelinom, ki stojijo na drogu in glasno kikirikajo pred kokošmi, ki hodijo po tleh. Poleg tega notranji ljudje zaznavajo, da je to, kar vedo, v primerjavi s tem, česar ne vedo, kot voda v vrču v primerjavi z vodo v jezeru; medtem ko zunanji ljudje nimajo druge misli, kot da vedo vse. Afričani so bili nad temi pripombami navdušeni, saj so iz notranjega uvida, v čemer so bili odlični, spoznali, da je tako.

840. Ker so Afričani takšni, je med njimi trenutno prišlo do razodetja, ki se širi naokrog iz regije, kjer se je začelo, vendar še ni doseglo obal. Izogibajo se evropskim tujcem, ki verjamejo, da je človek odrešen samo z vero, torej zgolj z mislijo in besedo, ne pa tudi z voljo in dejanji; pravijo, da tisti, ki ima kakršnokoli čaščenje in ne živi v skladu s svojo vero, ni človek, saj morana ta način postati neumen in hudoben, ker od nebes ne dobi ničesar. Tudi zvito hudobijo imenujejo neumnost, ker v njej ni življenja, ampak samo smrt. Večkrat sem se pogovarjal z Avguštinom, ki je bil v tretjem stoletju škof v Hiponu v Afriki. Povedal je, da je v tem času tam, da jih navdihuje s čaščenjem Gospoda in da obstaja upanje, da se bo ta novi evangelij razširil na okoliške regije. Slišal sem angele, ki so se veselili tega razodetja, ker se jim z tem odpira komunikacija s človeškim razumom, ki jo je doslej zapirala splošna [dogma](#), da je treba razum ohranjati v poslušnosti veri cerkvenih služabnikov.

[Emanuel Swedeborg](#)

Prava krščanska vera